

Kolmapäev, 15. detsember 2010

ELi ja Aafrika strateegilise partnerluse tulevik pärast ELi ja Aafrika kolmandat tippkohtumist

P7_TA(2010)0482

Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2010. aasta resolutsioon ELi ja Aafrika strateegilise partnerluse tuleviku kohta pärast ELi ja Aafrika kolmandat tippkohtumist

(2012/C 169 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 30. novembril 2010. aastal riigi- ja valitsusjuhtide poolt esitatud Tripoli deklaratsiooni;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Üleaaafrikalise Parlamendi tippkohtumise eelset 27. novembri 2010. aasta deklaratsiooni;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 177 kuni 181;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et Aafrika ja ELi partnerlus rajaneb vastastikusel huvil kasutada ühendatud võimalusi;
- B. arvestades, et Tripoli deklaratsioon väljendab riigi- ja valitsusjuhtide tahet tugevdada kolm aastat tagasi loodud strateegilist partnerlust kahe kontinendi vahel, et lahendada ühiselt probleeme ja edendada jätkusuutlikku majanduskasvu kõikide Aafrika inimeste hüvanguks;
- C. arvestades, et ELi annab üle poole Aafrika arenguabist ja on Aafrika tähtsaim kaubanduspartner;
- D. arvestades, et Aafrika mitmekesistab oma partnerlussuhteid, eelkõige Aasia ja Ladina-Ameerika tähtsaimate riikidega,
1. väljendab heameelt strateegilise tegevuskava 2010–2013 ja selle partnerlussuhte vastuvõtmise üle ning loodab, et see annab lisandväärtust seoses Cotonou lepingu ja Vahemere Liiduga ja viitab kaugleulatuva sihtide seadmisele kontinentidevahelistes suhetes;
 2. rõhutab, et Aafrika ja ELi ühisstrateegia põhimõtted peavad toetama arengumaade pikaajalisi vajadusi, et võidelda vaesusega, tagada inimväärne sissetulek ning põhilised inimõigused, sh sotsiaalsed, majanduslikud ja keskkonnaalased õigused;
 3. loodab, et esimese tegevuskava (2008–2010) rakendamisel kogetud raskustest võetakse õppust, ning loodab, et riigi- ja valitsusjuhtide lõppdeklaratsioonis väljendatud põhimõttelised kavatsused viiakse ellu;
 4. märgib huviga, et eeskätt just Aafrika erasektorile ja kodanikuühiskonnale võidakse anda võimalus panustada strateegiasse oluliselt tõhusamalt, kui see on olnud võimalik siiani;

Kolmapäev, 15. detsember 2010

1. partnerlusvaldkond. Rahu ja julgeolek

5. tunnistas ka piirkondliku integratsiooni olulist mõõdet majanduskasvus ja arengus ning rõhutab iseäranis Tripoli deklaratsioonis sisalduvat kohustust panna tihedas koostöös piirkondlike organisatsioonidega tõhusalt tööle Aafrika rahu- ja julgeolekustruktuur;

6. tunneb heameelt, et Aafrika rahu- ja julgeolekustruktuuri rakendamine rahu- ja julgeolekuprobleemide lahendamiseks Aafrikas on edukas olnud; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on tagada Aafrika rahuvalveoperatsioonidele prognoositav ja jätkusuutlik rahastamine, arendada välja kohalik vastupanusuutlikkus ja kaitsta relvastatud kokkupõrgete ajal kindlalt tsiviilkodanikke;

7. on arvamusel, et konfliktide ennetamine on püsiva rahu oluline eeltingimus ning konfliktide struktuurilised põhjused tuleb lahendada jätkusuutliku arengupoliitika kasutusele võtmise kaudu, et rahuldada Aafrika elanikkonna põhivajadusi ja võidelda töötuse ja sotsiaalse ja majandusliku ebaõiglusega;

8. on arvamusel, et USAs vastu võetud nn konfliktmineraalide seadus (Conflict Minerals Law) kujutab endast olulist sammu võitlemisel mineraalide ebaseadusliku kasutamise vastu Aafrikas, millega kaasnevad kodusõjad ja konfliktid; on seisukohal, et komisjon ja nõukogu peaksid esitama sarnaseid ettepanekuid, et tagada ELi turule imporditud mineraalide päritolu jälgitavus, võttes samas arvesse mäetööstuse läbipaistvuse algatust;

2. partnerlusvaldkond. Demokraatlik valitsemistava ja inimõigused

9. palub ELil ja Aafrika Liidul koos tegelda ühiste probleemidega, nagu poliitilisele kriisile reageerimine ja majanduse juhtimise toetamine, et äsja loodud valitsemistava ja inimõiguste arutlusfoorumi kaudu välja töötada ühised valitsemiskavad;

10. väljendab heameelt, et Aafrika ja Euroopa Liit tunnustavad ühiselt aluspõhimõtteid, mis hõlmavad inimõiguste austamist, demokraatlikke ja õigusriigi põhimõtteid ning terrorismi hukkamõistu selle kõikides vormides;

11. märgib, et riigi- ja valitsusjuhid märgivad oma deklaratsioonis, et neid ühendab inimõiguste kaitsmine mõlemal kontinendil; rõhutab nende õiguste universaalsuse põhimõtet, mida tuleb eriti järgida demokraatliku valitsemistava ja inimõiguste partnerluse raamis kavandatavates meetmetes;

12. arvestades meie korduvalt võetud kohustust tagada demokraatlik valitsemistava ja inimõigustest kinnipidamine, tunneb sügavat kahetsust asjaolu üle, et Robert Mugabe kutsuti kolmandale Aafrika–ELi tippkohtumisele ja ta osales seal aktiivselt; kutsub kõiki osalejaid võtma tulevikus kindlamat poliitilist seisukohta, et anda selge sõnum meie kindla usu kohta õigusriiki ja demokraatiasse;

13. nõuab tungivalt, et eri partnerlussuhete raames võetud ühegi meetmega ei diskrimineeritaks kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usu või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse ega HIV/AIDSi tõttu;

14. kiidab heaks Üleaafrikalise Parlamendi üleskutse kõikidele Aafrika Liidu liikmesriikidele ratifitseerida Aafrika Liidu harta demokraatia, valimiste ja valitsemistava kohta;

15. rõhutab Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy üleskutset Aafrika juhtidele toetada Rahvusvahelist Kriminaalkohut ja ühineda täielikult võitlusega karistamatuse vastu;

16. nõuab tungivalt, et EL ja Aafrika Liit võtaksid endale kohustuse koos töötada, et tagada parem Aafrika ja Euroopa koostöö asjakohastes rahvusvahelistes organites, sealhulgas ÜROs;

Kolmapäev, 15. detsember 2010

3. partnerlusvaldkond. Kaubandus, piirkondlik integratsioon ja infrastruktuur

17. avaldab heameelt Euroopa Liidu ja Aafrika Liidu vahel sõlmitud lepingu üle, mille eesmärk on alustada dialoogi, et leida lahendusi majanduspartnerluslepingutega seotud ühistele mureküsimustele; tunnistab, et piirkondlik integratsioon, kaubandus ja investeeringud on majandusliku stabiilsuse ja jätkusuutliku majanduskasvu seisukohast otsustava tähtsusega;

18. ärgitab Euroopa Liitu ja Aafrika Liitu tegema koostööd toorainete säästva kasutamise valdkonnas ja pöörama eelkõige tähelepanu suutlikkuse suurendamisele, valitsemistavale, infrastruktuuri arendamisele, investeeringutele, teadmistele ja pädevusele geoloogia alal ning kaevandamist käsitlevate lepingute läbipaistvusele; nõuab sellega seoses keskkonnasäästliku ja sotsiaalselt jätkusuutliku toorainepoliitika kasutuselevõttu, millest ka kohalik elanikkond kasu saaks;

19. palub tungivalt kõigil Aafrika Liidu liikmesriikidel hõlbustada sellise õigus- ja maksuraamistiku kehtestamist, mis aitaks ühelt poolt soodustada majanduskasvu ja tõmmata ligi välismaiseid otseinvesteeringuid ning teiselt poolt kaotada korruptsiooni ja vähendada haldusbürokraatiat ja haldusomavoli juhtumeid;

20. nõuab tungivalt, et Aafrika ja Euroopa Liidu riigi- ja valitsusjuhid täidaksid Tripoli deklaratsioonis võetud kohustusi ja rakendaksid strateegiat instrumendina Aafrika-sisese kaubanduse hoogustamiseks, seda nii täiustatud toetuspakettide abil piirkondlikele majandusühendustele kui ka infrastruktuuri parandamise kaudu Aafrika mandril;

4. partnerlusvaldkond. Aastatuhande arengueesmärgid

21. märgib, et Euroopa Liidu riigid on uuesti kinnitanud oma kohustust eraldada 2015. aastani ametlikuks arenguabiks 0,7 % oma SKPst, mis on otsustava tähtsusega, kui arengueesmäärke soovitakse saavutada 2015. aastaks;

22. kavatses jälgida eelkõige seda, et aastatuhande arengueesmärkide täitmine oleks kõikide partnerluste rakendamise keskmes;

23. tuletab meelde, et aastatuhande arengueesmärkide täitmiseks on otsustavalt tähtis võtta erimeetmeid emade tervise, vastsündinute ja laste tervise, soolise võrdõiglikkuse, hariduse, maapoliitika, säästva arengu, veevarustusele ja kanalisatsioonile juurdepääsu ning puuetega inimeste abistamise valdkonnas; ergutab jätkama programme haridus- ja tervishoiuvaldkonnas;

24. rõhutab toiduainetega kindlustatuse tagamise olulisust kogu Aafrikas, rõhutab samuti vajadust tugevdada jätkusuutlikul viisil Aafrika põllumajandus- ja kalandussektorit, pidades eeskätt silmas väiketalupidajaid ja kalureid;

25. tuletab meelde, et põllumajandusel on Aafrika riikide majanduses kõige olulisem roll; rõhutab sellest tulenevalt, et sanitaar- ja fütosanitaarnormide ühtlustamine ning suutlikkuse suurendamine on Aafrika põllumajandussektori jaoks keskse tähtsusega;

26. peab kahetsusväärseks, et tippkohtumisel ei käsitletud asjaolu, et praegu toimub Aafrikas põllumaade omandamine mõnede valitsuste toetusel tegutsevate välisinvestorite poolt, mis nõuete mittejärgimise korral võib ohustada kohalikku toiduainetega kindlustatust ning põhjustada tõsiseid ja ulatuslikke negatiivseid tagajärgi;

27. on arvamisel, et Aafrika ja ELi riigi- ja valitsusjuhid peaksid tõendama oma tõelist pühendumust sellise mehhanismi väljatöötamisega, mis aitaks takistada maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil toimuvat kapitali ebaseaduslikku väljavoolu, riikide kaupa liigendatud aruandesüsteemi täielikku läbipaistvuse edendamise ja suurendades rahvusvahelist survet kõikidele õigussüsteemidele, mis võivad Aafrika riikides lubada maksude maksmisest hoidumist või maksupettusi;

5. partnerlusvaldkond. Energeetika

28. on veendunud, et taastuvenergia on Aafrika majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks äärmiselt oluline, ning rõhutab president Barroso nõudmist viia Aafrika energiasektoris läbi nn roheline revolutsioon;

Kolmapäev, 15. detsember 2010

29. avaldab heameelt taastuvate energiaallikate valdkonnas koostatud Aafrika ja ELi koostööprogrammi üle ning poliitiliste eesmärkide üle, mis püstitati 2020. aastaks kõrgetasemelisel energiateemalisel kohtumisel 2010. aasta septembris Viinis ning mis käsitlevad eelkõige veel sajale miljonile Aafrika elanikule kaasaegsetele ja säästvatele energiateenustele juurdepääsu võimaldamist, Aafrika piiriüleste elektriühenduste võimsuse kahekordistamist, maagaasi kasutamise kahekordistamist Aafrikas, taastuvate energiaallikate sagedasemat kasutamist Aafrikas ning energiatõhususe parandamist kõikides valdkondades Aafrika mandril;

6. partnerlusvaldkond. Kliimamuutus

30. kutsub Euroopa Liitu ja Aafrika Liitu üles tegema ühiseid jõupingutusi selleks, et vähendada metsade raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevaid heiteid;

31. tuletab meelde, et Euroopa Liit on kohustunud eraldama ajavahemikul 2010–2012 kliimamuutuse valdkonna kiireloomulistele algatustele ja projektidele 7,2 miljardit eurot, millest suur osa on ette nähtud Aafrika jaoks;

32. rõhutab, et kliimamuutus mõjutab esimesena ja kõige tugevamini maailma kõige vaesemaid inimesi, ja kutsub kõiki toimijaid üles toetama arengumaid kliimamuutuse mõjuga kohanemisel ja vähese süsinikdioksiidiheitega majanduse edendamisel, et vaesus likvideerida;

33. märgib, et ülemaailmse kliimakokkuleppe edukas täitmine on ülioluline ülemaailmse vaesuse likvideerimiseks, ja rõhutab seoses sellega loodusvarade – päike, tuul, jõed, hoovused – tohutut potentsiaali, mida Aafrika riikidel on sageli rikkalikult;

7. partnerlusvaldkond. Ränne, liikuvus ja tööhõive

34. märgib, et rändel on ka positiivne mõju, ning rõhutab, et ebaseadusliku rände negatiivse mõju vähendamiseks on vaja ühist strateegiat koos ajakava ja sihtprojektidega;

35. tuletab meelde, et kõik partnerid on kohustunud looma rohkem ja paremaid töökohti jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamise kaudu;

36. väljendab heameelt olemasolevate programmide tõhustamise üle üliõpilaste ja õppejõudude liikuvuse valdkonnas ning algatuste üle, nagu Üleaafrikaline Ülikool ja haridusstruktuuri ja -programmide täiustamine;

37. on seisukohal, et ajude äravool on Aafrika suur probleem ning et maalt lahkunud kutseoskustega inimestele tuleb pakkuda tugevaid stiimuleid tagasipöördumiseks ja oma väljaõppe kodumaal kasutamiseks;

8. partnerlusvaldkond. Teadus, infoühiskond ja kosmos

38. tunneb heameelt kõrgetasemelise teadus- ja tehnoloogiapoliitika arutelu algatamise üle kõrgete ametnike ja ministriumide tasandil, eesmärgiga tugevdada teadus- ja tehnoloogiakoostöö raamistikku, et anda suurem hoog kaasavale majanduskasvule ja ühiskonna arengule Aafrikas;

Üldmärksused

39. võtab teadmiseks Sudaani esinduse puudumise ja asjaolu, et Sudaani võimud ei loe end riigipeade ja valitsusjuhtide Tripoli deklaratsiooniga seotuks, ning soovib deklaratsiooniga kooskõlas kõigi 2005. aasta rahulepingu punktide täitmist, kaasa arvatud 2011. aasta jaanuariks kavandatud referendum, mis peab andma Sudaani lõunaosa elanikele võimaluse rahumeelselt oma tulevikku määrata;

40. peab kahetsusväärseks, et teatavate suuremate Euroopa Liidu liikmesriikide riigi- ja valitsusjuhid ei saanud Aafrika ja ELi tippkohtumisest osa võtta;

Kolmapäev, 15. detsember 2010

41. kahetseb, et Aafrika ja Euroopa Liidu ühisstrateegiale ei ole lisatud rahastamiskava, ning nõuab veel kord Euroopa Arengufondi liitmist ELi üldeelarvega, et tagada parlamentaarne kontroll eri partnerluste elluviimiseks kasutatavate mitmesuguste ELi vahendite rakendamise üle;
42. soovib ministriumide tasemel laiemat osalemist strateegia elluviimises;
43. nõuab, et Üleaafrikaline Parlament ja Euroopa Parlament saaksid täita oma rolli strateegilise tegevuskava elluviimise järelevalvajana;
44. kutsub kõiki Aafrika ja Euroopa Liidu riikide parlamente strateegilist tegevuskava uurima ja arutama;

*

* *

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Liidu ja Aafrika Liidu nõukogule ja komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi parlamentaarsetele ühisassambleele ja Üleaafrikalisele Parlamendile.

Põhiõiguste olukord Euroopa Liidus (2009) ja institutsioonilised aspektid pärast Lissaboni lepingu jõustumist

P7_TA(2010)0483

Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2010. aasta resolutsioon põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja institutsiooniliste aspektide kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist (2009/2161(INI))

(2012/C 169 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu preambulit, eriti selle teist, neljandat ja viiendat taanet;
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning artikleid 6 ja 7;
- võttes arvesse 7. detsembri 2000. aasta Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, mis kuulutati välja 12. detsembril 2007 Strasbourgis;
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni;
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Liidu strateegia kohta põhiõiguste harta rakendamiseks (KOM(2010)0573);
- võttes arvesse kõiki põhiõigusteteemalisi Euroopa Nõukogu ja ÜRO (sh spetsialiseerunud järelevalveasutuste) konventsioone ja soovitusi;
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid ning kohtupraktikat;